

Warszawa, 11 marca 2024 roku

Sprawa: Propozycja Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej obniżenia podatku rolnego dla rodzin rolniczych 4 plus
Znak sprawy: DSP13.843.8.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych
ul. Przyszłości 5, Parzniew,
05-804 Pruszków

Odpowiedź MF w sprawie wniosku o obniżenie podatku rolnego o 50% dla rodzin rolniczych 4 plus

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z otrzymanym od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) pismem Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 19 stycznia 2024 r. znak: KRIR/KK/89/04 przekazującym pismo Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej z dnia 5 stycznia 2024 r. znak: 35/01/2024 dotyczące rozważenia propozycji obniżenia podatku rolnego o 50% dla rodzin rolniczych posiadających co najmniej czworo dzieci, uprzejmie informuję.

Na wstępie należy zwrócić uwagę na fakt, iż podatek rolny¹, podobnie jak podatek leśny² i podatek od nieruchomości³ jest podatkiem majątkowym, zasilającym budżet gminy, na terenie której położone są grunty. Jest on jednym z podatków wchodzących w skład systemu opodatkowania nieruchomości i dotyczy opodatkowania określonej kategorii gruntów – użytków rolnych.

Należy mieć także na uwadze, iż podmioty prowadzące działalność rolniczą nie są objęte – z wyjątkiem podatników prowadzących działalność rolniczą w ramach działów specjalnych produkcji rolnej - podatkiem dochodowym PIT, gdzie

¹ Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 i z 2023 r. poz. 1450).

² Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888).

³ Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, z późn. zm.).

ustawodawca przyznał rodzicom lub opiekunom uzyskującym dochody objęte tym podatkiem i wychowujących dzieci ulgę prorodziną oraz ulgę dla rodzin 4+.

Ustawa o podatku rolnym nie przewiduje ulg ze względu na sytuację osobistą podatników. Takie ulgi nie występują także w pozostałych ustawach regulujących podatki majątkowe od gruntów: podatek leśny i podatek od nieruchomości, co wynika z majątkowego charakteru tych podatków. W ustawach tych występują natomiast liczne zwolnienia i ulgi dotyczące gruntów, budynków oraz budowli.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono funkcjonowanie szeregu bardzo wymiernych działań i programów w ramach polityki państwa na rzecz dziecka i rodziny w Polsce⁴ obejmujących także rodziny rolnicze:

- świadczenie wychowawcze Rodzina 800+ (800 zł miesięcznie na każde dziecko do 18 roku życia);
- program „Dobry Start” – 300 zł jednorazowego corocznego wsparcia dla każdego ucznia;
- Rodzinny Kapitał Opiekuńczy – świadczenie przysługujące rodzicom posiadającym dzieci w wieku od 12 do 35 miesięcy w kwocie łącznej aż do 12 000 zł;
- świadczenia rodzinne do których prawo nabywa się w trybie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁵ (w tym jednorazowa zapomoga w kwocie 1000 zł z okazji urodzenia dziecka dla rodzin o dochodzie nie przekraczającym 1922,00 zł netto w przeliczeniu na osobę);
- świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł przysługujące osobom sprawującym opiekę nad dzieckiem, które z powodu swojej sytuacji zawodowej nie mogą skorzystać z zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego przez okres 52-71 tygodni (w zależności od liczby urodzonych dzieci);
- istnienie krajowego programu wspierania rodzin 3 plus „Karta Dużej Rodziny”⁶;
- istnienie gminnych programów wspierania dużych rodzin.

Mając na uwadze powyższe, a przede wszystkim:

- majątkowy, a nie dochodowy charakter podatku rolnego, nie odnoszący się do sytuacji dochodowej podatników, lecz wyłącznie do posiadanych gruntów rolnych,
- ryczałtowy charakter podatku rolnego i względnie niską jego stawkę maksymalną odpowiadającą cenie skupu 2,5 q żyta od 1 ha przeliczeniowego, która przy uwzględnieniu nieobniżonej uchwałą rady gminy ceny maksymalnej 89,63 zł/q powoduje, że podatek rolny za 1 ha przeliczeniowy gruntów gospodarstwa rolnego wynosi 224,07 zł, podczas gdy - dla porównania - podatek od nieruchomości za 1 ha gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi maksymalnie 13 400 zł. Dodatkowo przedsiębiorca płaci także podatek od nieruchomości w wysokości maksymalnie do 33,10 zł za każdy 1 m² powierzchni użytkowej budynku związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, podczas gdy podatnik prowadzący działalność rolniczą lub dział specjalny produkcji rolnej korzysta w tym zakresie z całkowitego zwolnienia w tym podatku, jeżeli wykorzystuje budynek gospodarczy wyłącznie na cele działalności rolniczej,

⁴ <https://www.gov.pl/web/rodzina/co-robimy-wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi>

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 390.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 2424.

- zwolnienie z podatku rolnego gruntów kat. V i VI, zwolnienie z podatku od nieruchomości budynków gospodarczych wykorzystywanych do prowadzenia działalności rolniczej, ulgi w podatku rolnym w gminach górskich i podgórskich oraz zróżnicowanie stawek podatku rolnego w zależności od klas bonitacyjnych, a także będące efektem preferencji przyjętych przez rady gmin,

- fakt, iż ponad połowę gospodarstw rolnych - bo aż 685 tysięcy z 1,3 mln gospodarstw rolnych⁷ - stanowią nieduże gospodarstwa posiadające nie więcej niż 5 ha użytków rolnych uiszczające stosunkowo niewielkie kwoty podatku rolnego (zwłaszcza, gdy korzystają dodatkowo z istniejących preferencji w podatku rolnym),

- fakt, iż podatek rolny jest istotnym dochodem samorządów gminnych i wszelkie jego zmiany wymagają konsultacji z samorządami celem uzyskania akceptacji Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,

- istniejący szeroki i bardzo wymierny system wsparcia rodzin i dzieci w ramach polityki prorodzinnej państwa, a zwłaszcza w zakresie wsparcia dużych rodzin,

Minister Finansów nie znajduje uzasadnienia dla wprowadzenia przedstawionej we wniosku dodatkowej preferencji w podatku rolnym.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

⁷ Zgodnie z wynikami ostatniego przeprowadzonego przez GUS Powszechnego Spisu Rolnego – PSR 2020 - w Polsce istnieje 1.3 mln gospodarstw rolnych, z których ponad 50% stanowią gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych nie przekraczającej 5 ha (685,6 tys), podczas gdy przeciętna wielkość powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w Polsce wynosi 11,35 ha.